

ת"פ 61258/11/21 - מדינת ישראל - תביעות נגב נגד דניאל סקוט - בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 61258-11-21 מדינת ישראל נ' סקוט ואח'
בפני כבוד השופטת שוש שטרית
המאשימה
נגד
הנאשמים
מדינת ישראל - תביעות נגב
ע"י ב"כ עוה"ד לי מגן
דניאל סקוט - בעצמו
ע"י ב"כ עוה"ד עפרה אלון
בן אתניאל קרטר - בעצמו
ע"י ב"כ עוה"ד אלכס גאוסקין

גזר דין

על יסוד הודאתם בעובדות כתב האישום המתוקן, הורשע **נאשם 1** בגידול סמים מסוכנים, עבירה לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג - 1973 (להלן: הפקודה) + סעיף 29(א) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: החוק); החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, עבירה לפי סעיף 7(א)+7(ג) רישא בפקודה + סעיף 29(א) בחוק; החזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית, עבירה לפי סעיף 10 רישא בפקודה + סעיף 29(א) בחוק; החזקת חצרים להכנת סמים, עבירה לפי סעיף 9(א)+7(ד) בפקודה.

נאשם 2 הורשע בסיוע לגידול סמים מסוכנים, עבירה לפי סעיף 6 בפקודה + סעיף 29(א) + סעיף 31 בחוק; החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, עבירה לפי סעיף 7(א)+7(ג) רישא בפקודה + סעיף 29(א) בחוק; החזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית, עבירה לפי סעיף 10 רישא בפקודה + סעיף 29(א) בחוק.

כתב האישום המתוקן

1. על פי העובדות, ביום 14.01.2021, שכר נאשם 1 דירה בדימונה. עובר ליום 10.11.2021 ובמועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, הסב את הדירה למעבדת סמים בכך שהתקין בשני חדרי הבית שלוש חממות גידול, בהן מגשי הצפת מים, מאווררים, צינורות השקיה, חשמל, תאורת גידול, מד לחות, מכלי מים, והחזיק מגלי דישון ומספרי גיזום. כשבועיים עובר ליום 10.11.2021, גידל נאשם 1 בדירה, 72 שתילים של סם מסוכן מסוג קנבוס, במשקל של 1545.71 גרם נטו. נאשם 2 סייע לנאשם 1 בגידול הסמים בכך שסייע לו להקים את המעבדה ולהשקות את השתילים.

בנוסף, החזיקו הנאשמים ללא היתר, במטבח הדירה, סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל כולל של 1.3 ק"ג נטו, שלא לצריכתם העצמית, ובכלים המשמשים להכנת סם מסוכן או לצריכתו.

הערכת שירות המבחן

2. מהתסקיר שהגיש שירות המבחן עולה כי הנאשם כבן 23, רווק, שוהה בתנאי מעצר בית חלקי בבית אחיו ברחובות ועובד בסניף איקאה בראשון לציון. טרם מעצרו, התגורר בגפו בדירה שכורה בדימונה ועבד כמפעיל מכונות במפעל "וישי". ברישומו הפלילי, פסק דין ללא הרשעה, מבית המשפט לנוער משנת 2020 הכולל צירוף תיקים בעבירות סמים, רכוש ואליומות, בגינה הוטל עליו צו מבחן, התחייבות כספית, פיצויים ופסילת רישיון נהיגה על תנאי.

ממידע קודם עלה כי הנאשם עמד בקשר עם שירות המבחן לנוער במשך 5 שנים, במהלכן נעשו ניסיונות לגייסו להליך טיפולי בקהילה ובמסגרת חוץ, תחילה ללא הצלחה, אם כי בהמשך, חל שינוי בעמדותיו, והוא החל לקבל אחריות על מעשיו, ניהל שיח פתוח עם גורמי הטיפול, עבד באופן יציב ובדיקות השתן שמסר נמצאו נקיות משרידי סם. לאור השינוי החיובי שבהתנהלותו המליץ שירות המבחן לנוער, להרשיע את הנאשם ולדון אותו למאסר על תנאי, צו מבחן ופיצוי כספי לנפגעי העבירות.

הנאשם נטל אחריות על ביצוע העבירות בהן הורשע בתיק הנוכחי וביטא הכרה בחומרת מעשיו, תיאר כי גידל את הסמים לצריכתו האישית ושלל כוונות לרווח כספי סביב התנהלות שולית בתחום הסמים.

הנאשם תיאר שימוש ספוראדי בסמים מסוג קנביס מאז היותו כבן 15. לדבריו, בחודשים שקדמו למעצרו, חזר לצרוך סמים מסוג קנבוס.

הנאשם הועמד במסגרת הליך המעצר בצו פיקוח אצל שירות המבחן למשך 6 חודשים מתאריך 10.02.2022 עד לתאריך 10.08.2022, במסגרתו השתלב בקבוצה טיפולית לעצורי בית המתקיימת אצל שירות המבחן. השתתפותו בקבוצה אופיינה תחילה בקשיי הגעה ומעורבות נמוכה בשיחות ובתכני הקבוצה. בהדרגה, החל להגיע באופן קבוע ואף לשתף יותר בהתמודדותו עם חוויות המעצר, לצד התייחסות ראשונית לנסיבות מעצרו. בשיחה עמו שב וביטא שאיפות חיוביות לעתידו, לצד רצון להמשיך ולהיעזר בשירות המבחן במסגרת ההליך המשפטי.

השירות ציין בחוסר בשלות של הנאשם המצוי בשלבי גיבוש עצמי ומתמודד עם קשיי הסתגלות וגבולות, חשוף מגיל צעיר לשימוש בסמים ולגורמים שוליים בתחום זה, כאשר המערכת המשפחתית אינה מהווה עבורו גורם מכוון. עוד התרשם השירות כי לנאשם קושי בהפנמת גבולות, ובחינה מעמיקה של השלכות מעשיו והסיכון הכרוך בכך. בשקלול גורמי הסיכון, העריך השירות כי לא ניתן לשלבו בטיפול הדורש הכרה בבעיה, מוטיבציה לשינוי והפסקת השימוש, ועל כן, לא בא בהמלצה טיפולית. אשר לעונשו, העריך כי עונש מאסר ממושך עלול להעמיק דפוסיו הבעייתיים והמליץ לשקול מאסר לריצוי בעבדות שירות, לצד ענישה מרתיעה וצופה פני עתיד.

3. נאשם 2 כבן 24, רווק, מתגורר כיום בבית קרובת משפחה בראשון לציון ועובד מזה כ- 3 חודשים בחברת הייטק בתפקיד איש מכירות. מהכרות השירות את הנאשם מהעבר, עלה כי נולד בדימונה ומשתייך לקהילת העבריים, הוריו התגרשו בהיותו פעוט והוא אינו בקשר עם אמו. הנאשם סיים 12 שנות לימוד ושירת תקופה מסוימת עד שחרורו בשל אי התאמה, אז החל לעבוד באופן מזדמן, בשליחויות, וטרם מעצרו בתיק הנוכחי עבד עם אביו בתחום שוק ההון.

לחובתו הרשעה יחידה בגין עבירה של החזקת סם שלא לשימוש עצמי, משנת 2018, אותה ביצע במהלך שירותו הצבאי ובגינה נגזרו עליו 4 חודשי מאסר בפועל.

בהליך המעצר הועמד בפיקוח מעצר למשך 9 חודשים במהלכם השתלב בטיפול סדיר במסגרת היחידה לנפגעי התמכרויות ברמת גן. מדיווחים סדירים שהתקבלו בעניינו, עלה כי הוא נקי מסמים, עומד בכל כללי המסגרת ומפגין מוטיבציה לקשר טיפולי משמעותי וארוך טווח. השירות ציין כי חל שינוי מהותי ביכולתו לקבל אחריות על הכשל שבהתנהגותו, וניכר כי התבונות שרוכש בהליך הטיפול הגבירו מודעותו העצמית, יכולתו לזהות הסיכונים הסובבים, הבעייתיות הכרוכה בצריכת סמים, וכיום הוא מבקש לעצמו עתיד נורמטיבי הכולל עבודה יציבה ומאורגנת.

השירות העריך סיכון נמוך לעבירה חוזרת אל מול סיכויי שיקום, גבוהים, ומכלל האמור, המליץ להעדיף את הפן השיקומי, למרות חומרת העבירה ועברו הפלילי הרלוונטי של הנאשם. להערכת השירות, ישנה חשיבות גבוהה לחזק ולתמוך בתהליך משמעותי בו נתון הנאשם, ועל מנת שלא לקטוע הרצף הטיפולי, המליץ כי במידה ויושת עונש מאסר, שזה ירוצה בעבודות שירות, ולצד זאת, צו מבחן למשך שנה, במהלכו ימשיך בקשר הטיפולי ביחידה העירונית וענישה נלווית על תנאי.

טיעוני הצדדים

4. התביעה הדגישה בנסיבות ביצוע העבירות, כמו למשל, השקעה רבה מצד הנאשמים בהקמת המעבדה, לרבות בציוד ייעודי לגידול הסמים, מספר השתילים, משקל הסמים בעת תפיסתם, לצד כמות הסם שנתפסה במטבח הדירה. התביעה טענה לפגיעה משמעותית בערכים המוגנים שנועדו להגן על בריאותו ושלומו של הציבור, עמדה על חלקו של כל אחד מהנאשמים בביצוע העבירות, ועתרה לקבוע את מתחם העונש ההולם בעניינו של נאשם 1, בין 13 ל - 26 חודשי מאסר בפועל, ואת המתחם בעניינו של נאשם 2, בין 8 ל - 18 חודשי מאסר בפועל.

באשר לעונשם של הנאשמים, ציינה בהעדר שיקולי שיקום להצדיק חריגה לקולא ממתחם העונש ביחס לשני הנאשמים. ציינה ברישום כי לנאשם 1 רישום ללא הרשעה מבית המשפט לנוער, הכולל עבירת סמים הפנתה לתסקיר ממנו נלמד כי הנאשם ממשיך לעשות שימוש בסמים ומתקשה לבחון את דפוסיו הבעייתיים בהקשר זה, לרבות כי אינו בשל להליך טיפולי.

בעניינו של נאשם 2 ציינה בעברו הפלילי הכולל הרשעה אחת בגינה הושתו עליו 4 חודשי מאסר בפועל. טענה כי לא נמצא בעניינו שיקולי שיקום להצדיק חריגה ממתחם העונש, ובהקשר זה הוסיפה כי ישנו קושי "להתייחס בכובד ראש" לתסקיר שירות המבחן, מאחר ואינו מפרט די בהליך הטיפולי אותו עבר הנאשם (כמו למשל, מספר המפגשים, השלב הטיפולי בו הוא מצוי, מספר בדיקות שתן שבוצעו). בסוף הדברים, עתרה התביעה לגזור את עונשם של הנאשמים בתחתית המתחם לו עתרה.

ב"כ נאשם 1, עוה"ד עפרה אלון, טענה כי תיאור התביעה את הדירה בה הותקנו מאווררים, צינורות השקיה, תאורת גידול - כמעבדה, נועדה ליצור רושם של מעבדת סמים מתוחכמת, מקום בו מדובר בגידול חובבני של 72 שתלי קנבוס. לדידה, מתחם העונש ההולם את מעשי הנאשם צריך ויתחיל בין מספר חודשים קצר שיכול ויבוצע בעבודות שירות ועד לרף גבוה יותר בו נמצא ענישה מחמירה שבעיקר נועדה לתת מענה למקרים בהם מדובר בנאשמים רציוויסטיים.

אשר לעונשו סברה כי היה מקום להידרש לתסקיר נוסף מאת שירות המבחן, אשר יבחן שילובו בהליך טיפולי כשבהקשר זה טענה כי הנאשם מעולם לא סרב להליך טיפולי, והוא אף סבור כי הליך שכזה היה מטיב עמו שכן הוא מודע לכך

שהשימוש בסמים הינו גורם מזיק ומעכב התפתחותו האישית והתעסוקתית. בכל מקרה, טענה לנסיבות חיים מורכבות של הנאשם, אשר בין היתר, נאלץ מגיל צעיר להתמודד עם קשיים, חיי בבדידות וחסכים משפחתיים משמעותיים. נטען לשיתוף פעולה מלא עם הרשויות, לרבות נטילת אחריות מלאה על מעשיו כבר בשלב חקירתו במשטרה, והודאתו שחסכה זמן שיפוטי ארוך ויקר. נטען כי לנאשם פוטנציאל שיקומי, המתבטא בין היתר בעובדה כי מאז ביצוע העבירות, לא הסתבך בפלילים, מילא את כל תנאי השחרור והצדיק את האמון בו. ב"כ הנאשם הפנתה לתסקיר המלמד כי אין מדובר בנאשם בעל דפוסים עבריינים מושרשים, וכי כיום מנהל חיים נורמטיביים רחוק מהסביבה השולית אליה גדל, החל לעבוד כעובד שירות באיקאה כל יום משך שעות ארוכות, 6 ימים בשבוע. נטען כי עונש מאחורי סורג ובריה עלול להביא להתערותו בחברה שולית ועבריינית ולהזיק לו, ועל כן, יש להעדיף מתן הזדמנות לשיקום הנאשם מה שלא רק יטיב עמו אלא עם החברה כולה.

בסופם של דברים, הדגישה בעובדה לפיה הנאשם היה עצור 3 חודשים מאחורי סורג ובריה, ובהמשך היה נתון בתנאים מגבילים מחמירים שהוקלו במעט עת הותר לו לצאת לעבודה, ועתרה להסתפק בימי מעצרו לצד ענישה צופה פני עתיד.

הנאשם בדבריו, הביע צער על מעשיו "עברתי תקופה מאוד קשה שהייתי במעצר, הימים האלה למדו אותי שאני צריך לקחת את עצמי בידים. מאז שהשתחררתי אני עושה את הכל לפי החוק, אני עובד, אני לא מתקרב לסמים יותר ועם הזמן אני חוזר לשגרה, אפילו התחלתי לשלוח לאחי כמה מכתבים. אני מצטער על הכל".

ב"כ נאשם 2, עוה"ד אלכס גאוסקין, הלן על כי התביעה לא טרחה להגיש לעיון את המקרים בפסיקה, אליהם הפנתה בתימוכין לעתירתה למתחמי הענישה כאמור. נטען כי תיאור התביעה את הדירה כ "מעבדת סמים" מכון להעצים באירוע המתואר בכתב האישום, ולכך שבית המשפט "**ידמיין איזשהו מערך לוגיסטי משוכלל של מבחנות ואנשים עם חלוקים לבנים בתוך מעבדה**".

ב"כ הנאשם הסכים כי אין להקל במעשי הנאשם ובחומרת עבירת גידול סמים, אם כי דעתו גם לא ניתן להתעלם שלא נדרשה לוגיסטיקה מיוחדת ו/או אמצעים מיוחדים כפי טענת התביעה, שכן את כלל האבזור שנועד לגידול שתלי הסם ניתן לרכוש ברכישה רגילה בחנות חקלאית, בהשקעה כספית קטנה. לדידו, בחינת מתחם העונש ההולם צריך ותביא בחשבון את המציאות הנוהגת כיום בנוגע לסם הקנבוס, לפיה אמנם לא קיימת לגליזציה של הסם, אולם הסם אינו מהסמים הקשים שבפקודת הסמים, וכיום שימוש עצמי בסם הקנבוס אינו עולה כדי עבירה פלילית. מכלל האמור ובהינתן כי חלקו של הנאשם אינו כמבצע העיקרי, סבורה כי הרף התחתון של מתחם העונש ההולם, צריך ויחל מעונש קצר שיכול וירוצה בעבודות שירות. מכאן, ובהינתן שהנאשם היה עצור מאחורי סורג ובריה משך 3 חודשים רצופים, ולאחר שחרורו היה נתון תחת תנאים מגבילים משמעותיים, לצד הליך טיפולי חיובי ביותר המצביע במובהק על קיומו של סיכוי לשיקום, ניתן לסטות מכל מתחם עונש שיקבע, להסתפק בימי מעצרו ולהשית עליו צו מבחן במסגרתו ימשיך את ההליך הטיפולי אצל שירות המבחן.

הנאשם בדבריו הביע צער על מעשיו והתחייב כי אלה לא ישנו עוד.

דין והכרעה

5. הערכים המוגנים שבבסיס האיסור על עבירות סמים, נועדו להגן על שלומו ובריאותו של הציבור. עבירה של גידול סמים שכיחה מאוד. נוכח הקלות בביצועה לצד העובדה כי גידול סמים הינו מקור לעשיית כסף מהיר וקל, העבירה נעברת גם על-ידי אזרחים נורמטיביים, ועל כן צריכה לענישה מוחשית ומרתיעה, גם כשמדובר בגידול והכנה של סמים "קלים" כדוגמת הקנבוס. כך בדברי בית המשפט בעפ"ג 42358-10-14 **גיא נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים):

"דומה שמעבדות הסם הפכו למכת מדינה. נראה שהקלות שבגידול הסם, הביטחון היחסי באי חשיפת העבירה כאשר מדובר בפעילות בתוך תחומי הבית והפוטנציאל הגלום בה, משמשים קרקע נוחה להפיכתה לנפוצה. נפיצות העבירה מחייבת אמירה ברורה ונורמטיבית של בתי משפט העוסקים בתחום זה".

ובדברי בית המשפט בע"פ 2596/18 **זנזורי נ' מדינת ישראל** (12.8.2018), פסקה 8:

"ריבוי המקרים המובאים לפנינו בעת האחרונה - של גידול, ייצור והפקת קנבוס לשם הפצה ומכירה, כמו גם הפצה ומכירה של קנבוס תוך שימוש באפליקציית ה'טלגראס', מעוררים את התחושה, הגם שאינה מגובה בסטטיסטיקה או במחקר אמפירי, כי המדיניות שבאה לידי ביטוי בחוק הסמים המסוכנים (עבירת קנס מיוחדת - הוראת שעה), התשע"ח-2018 (שתחולתו ביום 1.4.2019) -זלגה שלא בטובה למחוזות אחרים. צרכנים ומשתמשים ואנשים נורמטיביים, שבעבר לא היו נכונים ליטול על עצמם סיכון להסתכן בעולם הפלילי, נכונים כיום לילך צעד נוסף ולהפוך למגדלים ולסוחרים בסם. זאת, מתוך תפיסה שגויה כי מדובר ב"סמים קלים [...]. ידע כל מי שמהרהר בדרכים לעשיית כסף קל, כי מדיניות הענישה לא השתנתה ובית המשפט רואה בחומרה עבירות של סחר והפצה של סמים מסוכנים, גם סמים "קלים", תוך הטלת ענישה משמעותית ומרתיעה. צרכנים ומשתמשים - ראו הוזהרתם."

6. בחינת הנסיבות הקשורות לעבירות סמים, על פי רוב, תביא בחשבון את סוג וכמות הסם, אופן החזקתו ועד כמה נראה כי ההחזקה קרובה יותר להפצה וסחר. בשינויים המחויבים, במקרה של גידול שתילי סמים, יש להביא בחשבון כי מגדלי הסמים מהווים את החוליה הראשונה בשרשרת הפצת הסם.

מידת פגיעת נאשם 1 בערכים המוגנים, משמעותית בהינתן חלקו המלא בביצוע העבירות. בגידול שתילי סמים, ישנה משמעות רבה למשקל הסמים (בשתלים שנתפסו) אך בעיקר לכמות השתילים. הפסיקה נותנת משקל רב לפוטנציאל הנובע מכמות השתילים, מקום שברי כי משקל הסם שנתפס נובע מעיתוי תפיסת הסם, הקשור לשלב הצמיחה בו היו מצויים השתילים, כשברי, כי כל שתיל בעל פוטנציאל צמיחה לממדים גדולים, אלמלא הופסק גידולו.

במקרה הנדון נמצא בנסיבותיהן של העבירות מאפיינים יחסיים לקולא, אשר מבדילים בין פרשה פלילית זו לפרשות חמורות יותר בעבירה של גידול סמים, בכללם, משקל הסמים שנתפסה ומספר השתילים. נמצא מקרים שלצד תפיסת כמות סמים קטנה יחסית, נמצא מאות ואף אלפי שתילים בשלבי נביטה או צמיחה ראשוניים, ללמד כי מדובר בגידול "חקלאי-יצרני", כחלק מתעשיית הפצת הסמים ר' לדוגמא עפ"ג 33215-12-18, **אבו עיאדה נ' מדינת ישראל** [23.1.19], שם דובר במשקל מזערי יחסית של כ 44 גרם קנביס, אך מנגד היה מדובר ב 900 שתילים ואושר מתחם

עונש הנע בין 10 חודשי מאסר בפועל לבין 30 חודשי מאסר בפועל). ויש מקרים, בהם נמצא במעבדה מספר קטן של שתילים אולם משקל הסמים גבוה במיוחד ויש שמגיע עד עשרות ק"ג.

כמות השתילים, 72 אינה מבוטלת אולם אינה גדולה במיוחד, והדברים נכונים יותר באשר למשקל הסמים שהתקבל משתילים אלו והגיע כדי 1.5 ק"ג, שאינו מהגבוהים. לצד זאת, תילקח בחשבון כמות הסמים, כ 1.3 ק"ג אותה החזיקו הנאשמים במטבח הדירה.

בכל הקשור לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כטענת ההגנה, אין מדובר ב "מעבדה" כהגדרתה המילונית, אולם לא יכול להיות חולק כי מדובר **בגידול בתנאי מעבדה**, עליו נלמד מהצילומים שהגישה התביעה לעיוני, כי נעשה תוך שימוש באופן משוכלל וכלל אמצעים ייעודיים בעל אופי מקצועי. לצד העובדה כי סם הקנבוס אינו מהקשים שבפקודת הסמים, נתתי דעתי לתכנון המוקדם לביצוע העבירות, להתארגנות והצטיידות בציוד ייעודי, רכישת ידע, הסוואת חדרים בדירה לצרכי גידול הסמים, ולנזק שעלול היה להיגרם לו הסם שגודל וזה שהיה עתיד לגדול היה מופץ בשווקים.

מידת פגיעת נאשם 2 בערכים המוגנים אינה מבוטלת. מחד, הנאשם הורשע בסיוע בגידול סמים ולא בעבירה המושלמת, כל שמידת פגיעתו בערכים המוגנים לא מלאה. מאידך, סיוע לגידול הסמים באופן בו סיוע בהקמת המעבדה ובהשקיית השתילים, סיוע מתמשך ברף לא נמוך של עבירת הסיוע.

7. הענישה הנוהגת בעבירות סמים תלויה בעיקר בנסיבות הקשורות בביצוע ה"מעשה" לרבות, סוג הסם, מספר השתילים ומשקל הסם, חלקו של הנאשם, התכנון וההצטיידות שקדמו לביצוע העבירה, האם העבירה בוצעה בצוותא עם אחרים וקיומן של עבירות נלוות לביצוע העבירה. בעבירת הסיוע יינתן משקל גם לאופי הסיוע וחשיבותו לצורך התגבשות העבירה. בנוסף, יינתן משקל, אם כי לא מכריע, לנסיבות "העושה", בין היתר, גילו של הנאשם, עברו הפלילי, נסיבות חייו ומידת השתתפותו בהליך שיקומי ככל שהיה כזה.

עיינתי בפסיקה שצרפו הצדדים. התביעה הפנתה בטיעוניה בכתב בעיקר למקרים בהם דובר בהחזקת סם שלא לצריכה עצמית, שם נקבעו מתחמים שבין 7 ל-18 חודשי מאסר בעבירות של החזקת סם שלא לצריכה עצמית בכמויות שבין כחצי קילו ל-2 קילו סמים מסוג קנבוס.

אשר לעבירה של גידול סמים, הפנתה התביעה לעפ"ג 57283-07-19 **אבו יחיא נ' מדינת ישראל (23.10.19) תוך שהדגישה** בעונש שהושת על הנאשם, 11 חודשי מאסר בפועל. עיון בגזר הדין מעלה כי מתחם העונש אותו קבע בית המשפט השלום, כב' השופט יואב עטר, **נע בין 9 ל- 22 חודשי מאסר בפועל**, ונקבע בנסיבות בהן דובר בגידול 116 שתילי סם קנבוס במשקל 2 ק"ג בעת תפיסתם, בתוך מעבדה משוכללת ביותר ומתוחכמת אותה הקים הנאשם בחדר נסתר בביתו.

נסיבות ביצוע העבירות בעניינו של אבו יחיא אשר הורשע גם בעבירה של **החזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית, אולי אף חמורות במעט**. בנוסף, בסקירת בית המשפט בעניינו של יחיא, בענישה הנוהגת במקרים של גידול סמים בנסיבות דומות פחות או יותר למקרה של אבו יחיא (הקרובות למקרה הנדון) נמצא, בשינויים המחוייבים, מתחמי

ענישה נמוכים ממתחמי הענישה להם עתרה התביעה, כך למשל:

בעפ"ג 38164-10-18 **קשאעלה נ' מדינת ישראל** [19.12.18] ביקש ב"כ המערער לאור הערות בית המשפט לחזור בו מערעור שהגיש על גזר דין שניתן בבית משפט זה בת"פ 30503-01-18, שם הושתו 12 חודשי מאסר בפועל, ועונשים נלווים בדמות מאסר על תנאי, קנס ופסילת רישיון נהיגה בפועל, על נאשם שהורשע בגידול כ 1,100 שתילי קנביס במשקל כולל של כ - 7.3 קילוגרם.

בעפ"ג 5788-09-18 **אבו עסא נ' מדינת ישראל** [28.11.18] דחה בית המשפט המחוזי בבאר-שבע, ערעור על גזר דין של 9 חודשי מאסר בפועל, שניתן בעניינו של צעיר נעדר עבר פלילי, שהורשע בגידול של כ 250 שתילי קנביס במשקל של כ - 6.4 קילוגרם, ואשר שירות המבחן המליץ בעניינו על מאסר בדרך של עבודות שירות.

בעפ"ג 33252-12-18 **דנפירי נ. מדינת ישראל** [6.2.19] דחה בית המשפט המחוזי בבאר שבע, ערעור על גזר דין שבו הוטלו 12 חודשי מאסר בפועל, על צעיר נעדר עבר פלילי, אשר עבר הליך טיפולי ושירות המבחן המליץ בעניינו על הטלת מאסר בדרך של עבודות שירות לאחר שהורשע בגידול 190 שתילי קנאביס במשקל כולל של 17 ק"ג.

בעפ"ג 33215-12-18 **אבו עיאדה נ. מדינת ישראל** [23.1.19] נמחק ערעורו של המבקש (לבקשתו) לאחר סיום שמיעת טיעוני הצדדים לערעור על גזר הדין בת"פ 40632-07-17, **מדינת ישראל נ' אבו עיאדה** [22.11.18], בו נדון צעיר נעדר עבר ל 12 חודשי מאסר בפועל, ועונשים נלווים בדמות מאסר על תנאי, קנס ופסילת רישיון הנהיגה בפועל, לאחר שהורשע בגידול **900 שתילי קנביס** במשקל כולל של 44.8 גרם.

בחינת הענישה הנוהגת במקרים בהם נסיבות ביצוע העבירות חמורות יותר, מעלה מתחמי ענישה מהם ניתן ללמד על מתחמי הענישה ההולמים למקרה הנדון. כך למשל: בע"פ 5807/17 **דרחי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 18.6.2018) דחה בית המשפט ערעורו של נאשם 2 שהורשע בעבירות של סיוע לגידול סמים והחזקת סם שלא לצריכה עצמית, ובעבירה של נהיגה בשכרות, והותיר על כנו עונש של 15 חודשי מאסר. במקרה זה סייע נאשם 2 לגידול סם מסוג קנבוס במשקל של 76.85 ק"ג ולהחזקת סם שלא לצריכה עצמית. נאשם 1 שהורשע בביצוע העבירות המושלמות נדון ל-30 חודשי מאסר.

בת"פ (מחוזי-ב"ש) 26451-10-19 **מדינת ישראל נ' ראפעי** (21.4.2020) גזר בית המשפט 15 חודשי מאסר בפועל, על נאשם שהורשע בסיוע לגידול של 404 שתילים במשקל כולל של 146 ק"ג, וסיוע בהחזקת סמים שלא לצריכה עצמית (יצוין כי במסגרת הסדר הטיעון הגבילה המאשימה את טיעוניה לעונש ל-36 חודשי מאסר).

בת"פ (מחוזי-ב"ש) 12995-07-17 **מדינת ישראל נ' אלעסם** (נבו, 8.7.2018) גזר בית המשפט על נאשם שהורשע בסיוע לגידול סם מסוכן מסוג **קנבוס במשקל של 57.05 ק"ג** ומתן היתר לחצרים, 11 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון קיבל את ערעורו על חומרת העונש לרבות ביחס לחלקו בעבירה, והעמיד את עונשו על 6 חודשי מאסר (ע"פ 6031/18 **אלעסם נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 13.9.2018).

בת"פ (מחוזי-מרכז) 52569-05-16 **מדינת ישראל נ' זנזורי** (נבו, 27.8.2017) גזר בית המשפט המחוזי על נאשם 2 שהורשע בעבירות של גידול סם קנבוס **במשקל של 137 ק"ג**, בקשירת קשר לביצוע פשע ובשיבוש הליכי משפט, עונש של 12 חודשי מאסר, בין היתר, בשל שיקולי שיקום ובניגוד להמלצתו העונשית של שירות המבחן. נאשם 2 סייע לנאשם 1 בכך ששכר מתחם הכולל יחידת גג גדולה לצורך הקמת מעבדת סמים. ערעורו של נאשם 2 התקבל מטעמי שיקום והועמד על 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות (ע"פ 7243/17 **כץ נ' מדינת ישראל** (נבו, 19.3.2019)).

בת"פ (שלום ב"ש) 52661-11-19, **מדינת ישראל נ' דרעי ואח'** (19.07.2021) נקבע מתחם עונש (ע"י מותב זה) החל מ 24 ועד 48 חודשי מאסר בפועל, במקרה בו הורשע הנאשם **בגידול והכנת סמים, החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, והחזקת כלים להכנת סם**, בצוותא חדא עם אחרים. המדובר במי שגידל יחד עם אחרים בדירה שכורה 1,136 שתילים של סם הקנבוס, שמשקלם בעת התפיסה היה 15 ק"ג. בנוסף החזיק הנאשם סם קנבוס במשקל 1.2 ק"ג נטו שלא לצריכתו העצמית. לצורך גידול הסם והכנתו הנאשם קשר עם שניים אחרים שסייעו לו להקים את המעבדה, לרבות לרכוש עבורו ציוד ייעודי והתקנתו. עונשו של הנאשם, נעדר עבר פלילי, נגזר ל 27 חודשי מאסר בפועל. ערעורו לבית המשפט המחוזי על חומרת עונש המאסר - נדחה.

בעבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, בחינת הענישה הנוהגת מעלה כי מתחמי ענישה שבין מאסר קצר שיכול וירוצה בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל, נקבעו ואושרו במנעד רחב של כמויות סמים מסוג קנבוס שהוחזקו שלא לצריכה עצמית, כאשר למשקל/כמות הסם נתנה משמעות רבה במסגרת בחינת מתחם העונש וכנגזרת מפוטנציאל הנזק. בעניין זה ראו בהתאמה ע"פ 6409/12 **מדינת ישראל נ' אלגדיפי** (פורסם בנבו, 5.6.2013), פסקה 11. וראו גם ברע"פ 1830/16 **רקיבי נגד מדינת ישראל** (11.4.16) שם אושר מתחם עונש בין 6 ל 15 חודשי מאסר בפועל, בנסיבות בהן החזיק הנאשם ברכבו, סם מסוג חשיש **מחולק לאריזות רבות במשקל כולל של כ - 2,300 גרם**.

סיכום הדברים אמורים, ולאחר שנתתי דעתי למכלול השיקולים הנדרשים לקביעת מתחם העונש ההולם את חלקו של כל אחד מהנאשמים בביצוע העבירות, הנני לקבוע את מתחם העונש ההולם בעניינו של נאשם 1 - **החל מ 9 ועד ל- 24 חודשי מאסר בפועל**, ובעניינו של נאשם 2 - **החל מ 6 חודשים שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל**.

עונשם של הנאשמים

8. נאשם 1 יליד 1999 רווק. ברישומו הפלילי של נאשם 1 פסק דין ללא הרשעה שניתן בבית המשפט לנוער בשנת 2020, במספר עבירות ממספר תיקים שאוחדו, בגדרן עבירות סמים ובגינה הושת עליו צו מבחן למשך 4 חודשים. בתיק הנוכחי, הנאשם לא עבר הליך טיפולי והתסקיר בעניינו לא בא בהמלצה טיפולית ועם זאת המליץ להימנע מענישה בדמות מאסר בפועל.

הנאשם נטל אחריות מלאה על מעשיו כבר בהודאתו במיוחס לו כבר בחקירתו במשטרה. הנאשם היה עצור מאחורי סורג ובריוח משך 3 חודשים, ולאחר שחרורו היה נתון בתנאים מגבילים מחמירים עד שהותר לו לצאת לעבודה. למעשה

עד היום נתון בתנאים מגבילים של מעצר בית לילי, ללא כל הפרה.

לצד גורמי הסיכון להישנות העבירות, נמצא, בין היתר, את נסיבותיו האישיות המורכבות ושימוש חוזר בסם הקנבוס. לצד האמור, יש להביא בחשבון את חלוף הזמן, למעלה משנה וחצי במהלכה לא הוסיף הנאשם והסתבך בפלילים בכלל ובעבירות סמים בפרט, וכנלמד מהתסקיר, הוא משולב בעבודה, העתיק מקום מגוריו וניתק עצמו מחברה שולית בה היה מעורה בתקופה הרלוונטית לכתב האישום.

שקלול מכלול הנתונים האמורים, לרבות הערכת שירות המבחן כי החזרתו למעצר מאחורי סורג ובריה עלולה להעמיק את בעיותיו בתחום הסמים ומעורבותו בתחום הפלילי, סברתי כי עיקרון ההלימה והגמול יכול לסבול הקלה בעונשו של הנאשם בדמות מאסר שירוצה בעבודות שירות. ואולם, נוכח עמדת הנאשם לפיה יתקשה לעמוד בתנאים המחויבים לריצוי עונשו בעבודות שירות, אין לי אלא לגזור עונשו למאסר בפועל מאחורי סורג ובריה.

נאשם 2, יליד 1999 רווק, לחובתו הרשעה אחת במהלך שירותו הצבאי, בעבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, סירוב להיבדק בבדיקה לגילוי סם, בגינה הושתו עליו 4 חודשי מאסר בפועל, ללמד כי אין זו הסתבכותו הראשונה עם החוק ובעבירות סמים. לצד האמור, נתוניו האישיים חיובים ביותר ותסקיר שירות המבחן מלמד במובהק על הליך שיקומי משמעותי שעבר ולכל הפחות על סיכוי גבוה לשיקום.

חריגה ממתחם העונש ההולם - במקרה הנדון מצאתי לעשות בסמכותי בהתאם לסעיף 40 ד (א) בחוק העונשין.

לצד החומרה המתבטאת במעשיו, יש מקום במקרה הנדון לשיקולי השיקום וההליך הטיפולי רב הערך שעבר ועובר הנאשם אצל שירות המבחן והיחידה להתמכרויות ואשר מעבר לתרומתו הרבה לנאשם עצמו יש בו לתרום לחברה בכללותה.

גם בהביאי בחשבון את עיקרון ההלימה, לפיו עונשו של הנאשם חייב לשמש תגובה הולמת למעשיו (רע"פ 7996/12 יוסף נ' מדינת ישראל (23.1.2013)), וגם בהביאי בחשבון כי הוראת סעיף 40 ד לחוק העונשין, לא באה לשנות ממצב דברים זה (רע"פ 7572/12 הזייל נ' מדינת ישראל (23.10.2012), עדיין, איזון בין שיקולי הענישה בנסיבותיו של המקרה הנדון, מטה את הכף לשיקולי השיקום. הדברים האמורים מקבלים משנה תוקף בהינתן הערכת שירות המבחן לקיומו של סיכון נמוך לעבירה חוזרת, אל מול סיכויי שיקום גבוהים, לרבות לחשיבות הגבוהה בחיזוק ותמיכה בתהליך המשמעותי בו נתון הנאשם, שמירה על הרצף הטיפולי שימשיך במסגרת צו מבחן למשך שנה נוספת במהלכו יעמוד השירות בקשר טיפולי עם היחידה הרלוונטית.

אשר לעונשו של הנאשם מתחת למתחם העונש ההולם, סבורני כי בהינתן עברו הנקי הקודם, מעצרו מאחורי סורג ובריה משך 3 חודשים רצופים, לראשונה בחייו, ובהמשך היה נתון בתנאים מגבילים ללא כל הפרה ובתוך כך השתלב בהליך טיפולי שמטיב עמו ועם האינטרס הציבורי, לרבות האחריות שנטל על מעשיו, סבורני כי ניתן להסתפק בתקופת מעצרו, ובכך, בין היתר, לאפשר המשך ההליך הטיפולי במסגרת צו מבחן כהמלצת השירות.

סוף דבר

מכלל הדברים האמורים, אני גוזרת על הנאשמים את העונשים הבאים:

נאשם 1

א. 9 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו על פי רישומי שב"ס.

ב. 10 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום השחרור מהמאסר, שלא יעבור עבירת סמים מסוג פשע.

ג. קנס בסך של 3,000 ₪ או 15 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בתוך 90 יום מיום שחרורו מהמאסר.

נאשם 2

א. 2.5 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו. למען הסר ספק הנאשם ריצה את מלא ימי המאסר.

ב. 8 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום השחרור מן המאסר, שלא יעבור עבירת סמים מסוג פשע.

ג. קנס בסך 2,000 ₪ או 10 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם מסך הכספים המופקדים בתיק המעצר הקשור בתיק זה, לחילופין ישולם הקנס תוך 30 יום מהיום.

ד. צו מבחן למשך 12 חודשים. הנאשם הוזהר כי עליו להמשיך ולשתף פעולה באופן מלא עם שירות המבחן.

המזכירות תעביר עותק הפרוטוקול לשירות המבחן.

את הקנס ניתן לשלם כעבור 3 ימים מהיום באחת מהדרכים הבאות: בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה www.eca.gov.il/מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכב גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000/במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בהצגת שוברי תשלום).

צו כללי להשמדת הסמים

הודעה זכות הערעור.

ניתן היום, ו' תמוז תשפ"ג, 25 יוני 2023, במעמד הצדדים.

עמוד 10

